

2012-10-11

Transformation mellan X, Y, Z och φ, λ, h

Sambandet mellan de geocentriska cartesiska koordinaterna X, Y, Z och de geodetiska koordinaterna φ, λ, h kan skrivas:

$$X = (N' + h) \cos \varphi \cos \lambda$$

$$Y = (N' + h) \cos \varphi \sin \lambda$$

$$Z = (N'(1 - e^2) + h) \sin \varphi$$

med

$$N' = \frac{a}{\sqrt{1 - e^2 \sin^2 \varphi}}$$

$$e^2 = f(2 - f)$$

där

X, Y, Z = geocentriska cartesiska koordinater

φ, λ, h = geodetiska koordinater (h = höjden över ellipsoiden)

N' = tvärkrökningsradien

e = första excentriciteten

f = avplattningen

a = halva storaxeln

För värden på a, f på olika ellipsoider – se pdf-dokumentet under

[Referenssystem > Tredimensionella system](#)

Det inversa sambandet beräknas på följande sätt. Longituden λ kan enkelt beräknas med formeln

$$\tan \lambda = \frac{Y}{X}$$

Latituden φ är inte lika enkel att räkna ut. Det förekommer flera olika angreppssätt. Här ges en sluten approximativ formel, men iterativa förfaranden är också mycket vanliga. Skillnaden mellan nedanstående formel och ett iterativt förfarande kan maximalt uppgå till någon tiondels mm för normala tillämpningar i Sverige (höjden < 20 000 m)

$$\tan \varphi = \frac{Z + \left(\frac{ae^2}{\sqrt{1-e^2}} \right) \sin^3 \theta}{p - ae^2 \cos^3 \theta}$$

$$h = \frac{p}{\cos \varphi} - N'$$

där

$$p = \sqrt{X^2 + Y^2}$$

$$\tan \theta = \frac{Z}{p\sqrt{1-e^2}}$$

Kontrollpunkt

Geocentriska koordinater

X	3240036.3696 meter
Y	990578.5272 meter
Z	5385763.1648 meter

med GRS 80-ellipsoiden

a	6378137 meter
$1/f$	298.257222101

ger

e^2	0.00669438002290
N'	6393546.4391 meter
p	3388079.3224 meter
θ	57.9134621887 grader

och

Geodetiska koordinater

latitud	58.0 grader
longitud	17.0 grader
höjd över ellipsoiden	30.0 meter

och omvänt.